

Operatie MARKET GARDEN

was een offensief van de geallieerden aan het einde van de Tweede Wereldoorlog in september 1944.

HET PLAN

Na de geallieerde successen in Normandië in augustus 1944 leek het Duitse leger zo goed als verslagen. De Britse veldmaarschalk Montgomery kwam met een gewaagd plan waarmee hij de oorlog nog voor de kerst hoopte te beëindigen: Operatie Market Garden. Het doel van Operatie Market Garden was om bruggen over kanalen en de grote rivieren in Nederland in te nemen en zo een snelle opmars naar het hart van nazi-Duitsland mogelijk te maken. De operatie bestond uit twee delen. Operatie Market hield een dropping in van ca. 35.000 luchtlandingstroepen. Zij hadden als taak de bruggen in te nemen en vast te houden totdat ze door de grondtroepen ondersteund konden worden. De opmars van de grondtroepen van de Belgische grens tot over de Rijnbrug in Arnhem, stond bekend als Operatie Garden. Drie luchtlandingsdivisies en een Poolse luchtlandingsbrigade namen deel aan het plan. De Amerikaanse 101^e en 82^e Luchtlandingsdivisies werden respectievelijk in de omgeving van Eindhoven en Nijmegen gedropt terwijl de Britse 1^e Luchtlandingsdivisie en de Poolse 1^e Onafhankelijke Luchtlandingsbrigade bij Arnhem werden ingezet.

HET VERLOOP

Op zondag 17 september 1944 begon Operatie Market Garden. Op de eerste dag werden er successen behaald. De Duitse troepen waren totaal verrast door de luchtlandingen en veel van de bruggen vielen in geallieerde handen. Er waren echter ook een aantal problemen. De Waalbrug in Nijmegen werd niet ingenomen en slechts een kleine groep Britse militairen wist de Rijnbrug in Arnhem te bereiken.

In de dagen die volgden bleek de Duitse tegenstand groter dan verwacht. De route die de geallieerde grondtroepen volgden werd herhaaldelijk door Duitse eenheden aangevallen en dit zorgde voor veel vertraging. Deze route kwam bekend te staan als *Hell's Highway*. De Waalbrug in Nijmegen viel op 20 september in geallieerde handen, maar diezelfde dag moesten de troepen die onder John Frost het noordeinde van de Rijnbrug in Arnhem in handen hielden zich overgeven. Zij hadden de brug bijna vier dagen tegen grote tegenstand in handen weten te houden. De rest van de Britse 1^e Luchtlandingsdivisie was ondertussen tot Oosterbeek teruggedrongen waar zij continu werden aangevallen door Duitse troepen. Na negen dagen was de situatie hopeloos geworden. Er werd besloten de restanten van de Britse divisie en de Poolse troepen die zich aan de noordzijde van de Rijn bevonden, over de Rijn te evacueren. De evacuatie kreeg als codenaam Operatie Berlin en vond plaats in de nacht van 25 op 26 september. Met de evacuatie over de Rijn kwam Operatie Market Garden ten einde.

HET RESULTAAT

De Rijnbrug kon niet veroverd worden en Operatie Market Garden strandde eind september 1944 in de Betuwe. Market Garden wordt over het algemeen gezien als een mislukking. Het zuiden van Nederland, dat door Operatie Market Garden wel bevrijd werd, moest nu dienen als het startpunt voor een nieuwe aanval. Het noorden van Nederland bleef bezet en kreeg te maken met de Hongerwinter.